

στῆρια μετὰ πλείονος ζήλου, ἤνοιγον ἀφθόνως τὸ βαλάντιόν των εἰς τοὺς πτωχοὺς καὶ πολλοὶ τῶν αὐτοκρατόρων ἀπέλυον τῶν φυλακῶν, κατ' ἐκείνας τὰς ἡμέρας, τοὺς ὅσοι ἐκρατοῦντο διὰ χρέη ἢ διὰ πταίσματα μὴ προσκρούοντα τὴν δημοσίαν ἠθικὴν καὶ τάξιν, τοῦθ' ὕπερ βλέπομεν ἐνεργούμενον ἔτι ἐν τῷ Ὀθωμανικῷ.

Τῷ δευτέρῳ ἀπὸ Χριστοῦ αἰῶνι, ἀνεφύησαν δυσχέρεαι μεταξὺ τῶν διαφόρων χριστιανικῶν ἐκκλησιῶν περὶ τοῦ χρόνου καθ' ὃν δεόν νά εορτάζεται τὸ Πάσχα, τῆς μὲν παραδεχομένης τὴν τεσσαρεσκαίδεκάτην ἡμέραν τῆς σελήνης τοῦ Μαρτίου, ὡς οἱ Ἑβραῖοι δηλαδή, τῆς δὲ ἀναβαλλούσης μέχρι τῆς ἀμέτῳς μετ' ἐκείνην τὴν ἡμέραν ἐπομένης κυριακῆς καὶ ἄλλης ἄλλως. Μετὰ διαφόρους συζητήσεις, ἡ ἐν Νικαίᾳ Οἰκουμένηκῃ Σύνοδος (325) διέλυσε τὸ ζήτημα, ὁρίσασα τὸ Πάσχα τῇ πρώτῃ Κυριακῇ μετὰ τὴν πανσέληνον τῆς ἐαρινῆς ἰσημερίας καὶ ἀπαγορεύσασα τὸ μετὰ τῶν Ἑβραίων συνεορτάζειν.

Τὴν χρῆσιν τῶναυγῶν κατὰ τὸ Πάσχα ὀφείλομεν, πιστεύω, τοῖς Φοίνιξιν, οἵτινες ἐλάτρευον τὸν Δημιουργὸν ὑπὸ τὸ σχῆμα ὡοῦ. Κατὰ τὰ τούτων δόγματα, ἡ νύξ, ἀρχὴ τοῦ παντός, ἔτεκεν ἐν ὧν, ἐξ οὗ ἦλθον εἰς φῶς ὁ ἔρως καὶ τὸ ἀνθρώπινον γένος. Περὶ τὸ Πάσχα, ὁ ἥλιος φθάνει εἰς τὸν ἰσημερινόν, καὶ ἡ γῆ ἀποχαιρετᾷ τὰς ἀτελευτήτους νύκτας τοῦ χειμῶνος· διαβρῆγγυται τότε τὸ ἀρχικὸν ὦν καὶ τὸ ἀνθρώπινον γένος ἀναγεννᾶται.

ΕΦΕΤΡΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΝΑΚΑΛΥΨΕΙΣ.—*Ὁ Καλαμήτης* ἦτο γνωστὸς εἰς τοὺς ἀρχαίους. Κατὰ τὸν Νίκανδρον, οὕτως ὠνομάζετο ποιμήν τις, ὅστις διευδύνων τὸ ποίμνιόν του πρὸς τὸ ὄρος Ἰδα, αἶφνης ἐκρατήθη εἰς τὸ ἔδαφος ὑπὸ τοῦ σιδήρου τῆς ράβδου αὐτοῦ καὶ τῶν καρφιδίων τῶν ὑποδημάτων του. Ὁ Καλαμήτης εἶναι μεταλλικὴ ὕλη, ἥτις εὑρίσκεται ἐν τῇ Σουηδίᾳ, ἐν τῇ νήσῳ Ἐλβα, ἐν Σιάμη, Κίνα καὶ ἀλλαχοῦ. Ἡ περὶ τῶν ιδιοτήτων αὐτοῦ σπουδὴ ἀποτελεῖ μέρος τῆς φυσικῆς, ἥτοι τὸ περὶ μαγνητισμοῦ. Ἡ ἀνακάλυψις τῆς πρὸς τὸν πόλον τάσεως τοῦ καλαμήτου χρονολογεῖται ἀπὸ τοῦ 12 αἰῶνος μ. χ.

Τῆς *Ἀλγέβρης* ἡ ἀνακάλυψις ἀποδίδεται εἰς τὸν γεωμέτρην Διοφάντην τῆς Ἀλεξανδρινῆς Σχολῆς, ὅστις ἔζη κατὰ τὸν 4 αἰῶνα μ. χ. Ἡ ἀλγεβρικὴ ἐπιστήμη ἐκαλλιεργήθη καὶ ἐξετάθη ὑπὸ τῶν Ἀράβων, οἵτινες καὶ τὴν ὠνόμασαν ὅπως καλεῖται σήμερον. Ὁ ἐκ Πίσης Λεονάρδος διέδωκεν αὐτὴν ἐν Ἰταλίᾳ κατὰ τὸν 14 αἰῶνα. Μετέπειτα δὲ ἡ διάδοσις τῆς ἐπιστήμης ταύτης ἔκαμε προόδους σημαντικὰς ἐν τῇ Εὐρώπῃ. Κατὰ τὸν 16 αἰῶνα ὁ Γάλλος Viète εἰσήγαγε εἰς τὴν Ἀλγεβραν τοὺς ὑπολογισμοὺς τῶν ἀλφαριθμητικῶν στοιχείων, βραδύτερον δὲ ὁ Ἀγγλος Harriot, ὁ Albert Firard, καὶ πρὸ πάντων ὁ Descartes ἀνέπτυξαν αὐτὴν καὶ κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς.

Ἡ Στενογραφικὴ τέχνη, ἡ στενογραφία, ἡ γραφὴ συντετμημένη, ὑπῆρξε γνωστὴ τοῖς Ἑλλήσιν. Ὁ Ξενοφῶν τὴν μεταχειρίζετο διὰ νὰ συλλέξῃ τοῦ Σωκράτους τοὺς λόγους. Τοῦ Κικέρωνος οἱ λόγοι ἐγράφοντο ὑπὸ τοῦ Τίρονος τοῦ ἀπελευθέρου αὐτοῦ, ἐν ᾧ ἐκεῖνος τοὺς ἀπήγγελλεν. Ἀλλ' ἡ τέχνη αὕτη φαίνεται ὅτι ἀπωλέσθη, καὶ μόνον περὶ τὰ τέλη τοῦ 16 αἰῶνος ἐπενοήθη ἐκ νέου ὑπὸ τοῦ Ἀγγλοῦ Bright. Μετὰ ταῦτα δὲ πολλοὶ διόσημοι λόγιοι, οἷον οἱ Taylor, Colomb de Thévenot, M. Montigny, Prévost καὶ Prevost, ἀνασχοληθέντες περὶ αὐτὴν, ἀπλοποίησαν τὴν στενογραφίαν καὶ κατέστησαν αὐτὴν εὐχρηστατάτην.

Τῶν Φάρων ἡ ἰδέα πιθανῶς ἐγεννήθη ἐκ τῶν πυρῶν, αἵτινες ἐν καίρῳ νυκτὸς ἀνάπτονται εἰς τὰ παράλια ὑψώματα πρὸς ὀδηγίαν τῶν πλεόντων. Τὸ πρῶτον τοιαύτης φύσεως μνημεῖον περὶ οὗ ἀναφέρει ἡ ἱστορία εἶναι τὸ ἐπὶ τοῦ Σιγείου ἀκρωτηρίου ἐν Τρωάδι. Μετὰ τοῦτο ἅπαντες σχεδὸν τῆς Ἑλλάδος οἱ λιμένες ἐφοδιάσθησαν μὲ τοιοῦτους φάρους. Ὁ τῆς Ἀλεξανδρείας ἐθεωρεῖτο ἐπὶ ἀμνημόνευτον χρόνον ὡς ἐν τῶν θαυμασιωτέρων ἔργων τοῦ κόσμου ἀνηγέρθη ὑπὸ τοῦ Πτολεμαίου τοῦ Φιλαδέλφου κατὰ τὴν γ'. ἑκατονταετηρίδα πρὸ τῆς ἡμετέρας ἐποχῆς. Ἐν ἔτει δὲ 1644 ἐσώζετο ἀκόμη εἰς Βουλώνην ὁ φάρος, ὃν οἱ Ῥωμαῖοι εἶχον ἀνεγείρει ἵνα φωτίζεται ἡ διάβασις τῶν Γάλλων ἐν Βρετανίᾳ.

Ἡ φενάκη ὑπῆρχε γνωστὴ τοῖς ἀρχαίοις. Ὁ Ξενοφῶν ἀναφέρει ὅτι ὁ Μῆδος Ἀστυάγης ἔφερε πλαστὰς τρίχας, ἡ χρῆσις τῶν ὁποίων ἦτο σχεδὸν κοινὴ ἐν τῇ Περσίᾳ καὶ τῇ Λυδίᾳ, ὅπερ καθιστᾷ τὴν φενάκην ἀρκετὰ σεβαστὴν ἕνεκα τῆς ἀρχαιότητος αὐτῆς. Περὶ ταύτης μνησὶν ποιοῦσι καὶ ὁ Ἀριστοτέλης καὶ ὁ Κλέαρχος. Οἱ Ῥωμαῖοι, κατὰ τὴν ἐποχὴν τῶν Καيسάρων, ἔκαμνον χρῆσιν τῆς φενάκης, ὡς περ μαρτυροῦσι τὰ ἀγάλματα τοῦ αὐτοκράτορος Ὁθωνος, καὶ ὁ Γιουβενάλης ἐν τοῖς περὶ Μεσαλλίνης ποιήμασιν αὐτοῦ. Ὁ Κόμοδος ἔβαπτε τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς του καὶ τὰς περιεκαλύπτε μὲ χρυσὴν κόκκιν. Ἐν τοῦτοις ὅμοις ὅλοι αὐταὶ αἱ πλασταὶ κόμαι πιθανότατον ἦσαν ἐσχηματισμέναι ἐκ τριχῶν κολλημένων. Ἡ τέχνη τοῦ φενακοποιῶ δὲν φαίνεται ν' ἀναεῖβάξεται πέραν τοῦ βασιλείου τοῦ Λουδοβίκου ΙΑ'. Μετὰ ταῦτα εἰσέχθησαν ἐν Γαλλίᾳ καλύμματα τῆς κεφαλῆς ἔχοντα τρίχας περὶ τὰς ἄκρας. Ὁ συρμὸς ὅμοιος οὗτος ἔπαυσεν ἐπὶ Λουδοβίκου τοῦ ΙΑ'. καθ' ἣν ἐποχὴν ἡ φενάκη ἔσχε τὴν πρώτην θέσιν μετὰ τῶν κοσμημάτων, ἀλλὰ καὶ συγχρόνως ἔσχεν ὑπερβολικὸν μέγεθος, ὅπερ ἄλλως τε ἡλαττώθη ἐπὶ τῆς ἀντιβασιλείας καὶ ἐπὶ τοῦ Λουδοβίκου ΙΕ'. Εἰς δὲ τὰς ἡμέρας μας ἡ φενάκη πρὸς ἄλλον σκοπὸν δὲν γίνεται ἢ τοῦ νὰ καταλύπτεται ἡ φαλακρότης.

(Ἐνωσις.)